

Valtuutettu Teija Alasen ym. valtuustoaloite maahanmuuttaneiden ystävä- ja kummiperhetoiminnan käynnistämisestä

KV 10.11.2025 § 128

Valtuutettu Teija Alanen jätti 10.11.2025 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen maahanmuuttaneiden ystävä- ja kummiperhetoiminnan käynnistämisestä.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Anni Järvinen, Petteri Tahvanainen, Alia Dannenberg, Milena Varis, Helmi Vanhanen, Terhi Savolainen, Krista Mikkonen, Sari Koskinen, Ville-Pekka Timonen, Anna Estola, Maija Kuivalainen, Tiia-Mari Mäkinen, Emilia Kangaskolkka, Jarkko Immonen, Merja Mäkisalo-Ropponen, Hannu Holopainen, Irmeli Stenberg-Louko, Outi Kastinen, Jussi Laakkonen, Katja Asikainen, Kristiina Oinonen, Lahja-Elina Vatanen, Johannes Lasaroff, Jenni Laasonen, Karita Kaita, Jasmin Pyöriäinen, Hannes Rossi, Katja Kolehmainen, Anu Honkanen, Satu-Sisko Eloranta, Anni Torni, Jenni Mainonen, Virve Mikkonen, Ari Tielinen, Timo Puustinen, Pekka Puustinen ja Päivi Eteläpää.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KH 11.05.2026 § 173

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 17.11.2025 lähettää asian konsernipalveluihin työelämän ja kotoutumisen palveluihin valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuutettu Teija Alanen ym. valtuutetut ovat esittäneet, että kaupunki selvittää mahdollisuutta kehittää ystävä- ja kummiperhetoimintaa, jossa kaupunkiin muuttaneiden olisi mahdollista saada kummiperhe tai kummihenkilö, joka omalta osaltaan voisi tukea kotoutumista ja yhteisöön kiinnittymistä vahvistamalla eri väestöryhmien keskinäistä vuorovaikutusta.

Kiinnittyminen sosiaalisiin verkostoihin, aktiivinen vapaa-ajan toiminta ja harrastukset ovat työelämäosallisuuden lisäksi keskeisiä kotoutumisen ja alueelle kiinnittymisen elementtejä. International House Joensuu (IHJ) tarjoaa yksilöllistä matalan kynnyksen neuvontaa ja tukea viranomais- ja arjen asioissa. IHJ myös tukee asiakkaita vapaa-ajan mahdollisuuksien löytämisessä, neuvoo järjestöihin hakeutumisessa sekä ystäväperhetoimintaan osallistumisessa.

Joensuun kaupungin hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palveluihin kuuluva yhteisöotalo Satama on vuosien ajan pyrkinyt edistämään maahan muuttaneiden kotoutumista ja kaupunkiin integroitumista tarjoamalla mm. harjoittelupaikkoja etenkin kieliopiskelijoille. Kohtaamispaikka on tarjonnut heille luontevan paikan tutustua erikäisiin ja eri elämäntilanteessa oleviin joensuulaisiin. Spontaaneja ystävyyssuhteita suomalaisiin on syntynyt useita vuosien aikana. Tätä on edesauttanut säännölliset kohtaamiset yhteisöotalolla, paikan turvalliseksi ja omaksi kokeminen, yhteisten kiinnostuksen kohteiden ja harrastuksien löytyminen.

Toukokuussa 2026 yhteisöalo Satamassa käynnistyy viikoittainen Kulttuurikahvila yhdessä Joensuun seudun monikulttuurisuusyhdistys ry:n kanssa. Kulttuurikahvilassa tutustutaan muiden maihin kulttuureihin ja tapoihin ja tuodaan tutuksi myös suomalaisia tapoja ja perinteitä. Toimintaa suunnitellaan yhdessä kävijöiden kanssa. Kulttuurikahvila haluaa omalla tavallaan edistää ja tuoda näkyväksi kielellisesti ja kulttuurisesti moninaista Joensuuta ja tarjota turvallisen kohtaamishetken paikalliselle väestölle ja maahan muuttaneille.

Joensuun koulutuspalvelujen kieli- ja kulttuuriopetus Kieku toteuttaa monikielisesti palveluja koululaisille ja perheille. KIEKUn tiimi vastaanottaa kaikki uudet perheet ja antaa ohjausta koko perheen kotoutumisen tukemiseen. Kodin ja koulun yhteistyötä sekä koko perheen kotoutumista tuetaan KIEKUn toiminnassa erityisesti Perhekoulun, nonstop teatterin ja vapaa-ajan kerhotoiminnan kautta. Äideille järjestetään myös projektiluontoisesti ja tarpeen mukaan omaa toimintaa.

Perhekoulun ja vapaa-ajan toiminnan erityisenä tavoitteena on osallisuuden, yhteisöllisyyden ja merkityksellisuuden tunteen vahvistaminen jokaiselle osallistujalle. Toiminnan kautta tuetaan koko perheen osallisuutta ja uuteen koulujärjestelmään kiinnittymistä sekä mahdollistetaan uudessa kotimaassa verkostojen luomista kouluihin ja vertaisryhmiin.

Lasten, nuorten ja perheiden yhteisöllisyyteen, hyvinvointiin ja osallisuuteen kannustavia toimintoja ovat erityisesti Perhekoulu, monenlaiset taidetapahtumat, kaikille avoin nonstop teatteri sekä erilaiset teatteri-, tanssi- ja taidekerhot sekä osallistavat teatteri- ja esitysprojeektit. Kesäisin järjestetään päiväleiritoimintaa eri alueilla sekä perheille retkiä ja muuta yhteisöllistä toimintaa

Joensuussa monet eri toimijat järjestävät sosiaalisen tuen palveluja sekä ystäväperhetoimintaa. Joensuun kaupunki tukee avustuksilla järjestöjä, joiden toiminta lisää asukkaiden hyvinvointia, monipuolistaa harrastustoimintaa ja vahvistaa yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja kumppanuutta.

Kotoutumista tukevaa toimintaa rahoitetaan erityisesti asukasosallisuuden avustuksilla. Asukasosallisuuden avustuksilla tuetaan muun muassa Joensuun Settlementti ry:n Global Friday -toimintaa sekä Joensuun seudun monikulttuurisuusyhdistyksen liikuntatoimintaa, jotka tukevat perheiden kotoutumista ja yhteisöön kiinnittymistä. Lasten ja nuorten osallisuutta edistävää toimintaa tuetaan ensisijaisesti nuorisoavustuksilla.

Taloudellisten avustusten ohella kaupunki tukee yhdistyksiä tarjoamalla tiloja toiminnan järjestämiseen. Keväällä 2025 Joensuun kaupunki käynnisti tilapilotin, jossa kaupungin tiloja avattiin maksuttomaan yhteiskäyttöön yhdistyksille. Pilotista saadut kokemukset olivat myönteisiä, ja toimintaa päätettiin jatkaa ja laajentaa vuonna 2026. Tilapilotti on helpottanut erityisesti pienten ja vapaaehtoisvoimin toimivien yhdistysten mahdollisuuksia järjestää toimintaa eri puolilla Joensuuta, mikä tukee myös kotoutumista edistävää paikallista toimintaa.

Järjestöjen uudet ja käynnistyvät vertaistukitoiminnot ja vertaistukiryhmät löytyvät Lähellä.fi -palvelusta. Lähellä.fi on valtakunnallisesti ja alueellisesti toimiva verkkopalvelu, jonka avulla kuntalaiset ja maahan muuttaneet löytävät toimintaa, yhteisöllisyyttä, apua ja osallistumismahdollisuuksia. Palvelu kokoaa järjestöjen ja yhteisöjen tuen, toiminnan ja tapahtumat yhteen osoitteeseen sekä edistää

kansalaistoiminnan näkyvyyttä Suomessa. Palvelu on saatavilla suomen ja ruotsin kielien lisäksi englannin kielellä. Samalta sivustolta löytyy myös Vertaistukea Pohjois - Karjalassa opas.

Ystäväperhetoimintaa järjestävät selvityksemme mukaan oppilaitoksista Karelia ammattikorkeakoulu, Itä-Suomen yliopisto ja lisäksi Itä-Suomen yliopiston ylioppilaskunta.

Karelia AMK - Karelia Friend –toiminta

Karelia-ammattikorkeakoulun kansainväliset opiskelijat ja Joensuun paikalliset asukkaat voivat tutustua toisiinsa, oppia uusia kulttuureja ja kieliä sekä saada ystäviä. Karelian palvelu päättyy toukokuun 2016 lopussa, sillä vapaaehtoisten ystävien aktiivisesta osallistumisesta huolimatta palvelulle ei ollut kysyntää

Itä-Suomen yliopiston ylioppilaskunta, Harrastuskaveripalvelu

Harrastuskaveripalvelu on tarkoitettu kaikille Itä-Suomen yliopiston opiskelijoille, jotka haluavat saada uusia kavereita yhteisten harrastusten ja mielenkiintojen kautta. Kyseessä voi olla vanhan harrastuksen jatkaminen tai uuden aloittaminen

Itä-Suomen yliopisto, kaverikahvila

Kaverikahvila tarjoaa luentojen jälkeen matalan kynnyksen hengailua ja mahdollisuuden tavata toisia opiskelijoita kahvin sekä välipalan merkeissä. Kaverikahvilaan ovat tervetulleita kaikki Itä-Suomen yliopiston opiskelijat. Kahvilaan saa tulla yksin tai kaverin kanssa

Järjestöistä ystäväperhetoimintaa Mannerheimin lastensuojeluliitto, Suomen Punainen Risti, Settlementti sekä Pelastakaa Lapset Ry.

MLL ystäväksi maahanmuuttaja äidille toiminta

MLL:n kautta maahan muuttanut äiti voi saada itselleen vapaaehtoisen ystävän. Ystävät tutustuvat toisiinsa yhteisen tekemisen lomassa ja samalla maahan muuttanut äiti saa mahdollisuuden harjoitella suomen kieltä.

MLL kaveritoiminta 6–17 vuotiaille

6–17-vuotias lapsi tai nuori voi saada MLL:n kautta oman vapaaehtoisen aikuisen kaverin, jonka kanssa viettää aikaa yhdessä. Lapsi ja vapaaehtoinen tapaavat yleensä pari kertaa kuukaudessa yhteisen tekemisen parissa, vaikkapa lautapelejä tai jalkapalloa pelaten, leipoen tai jutellen.

SPR

Ystävätoimintaa eri ikäisille. Suurin osa asiakkaista on ikäihmisiä. SPR kouluttaa vapaaehtoiset. Nuorten ystävä ryhmä kokoontuu noin 2 viikon välein

Pelastakaa Lapset – Sporttikummi ja tukihenkilötoiminta

Sporttikummitoiminta on tarkoitettu niille lapsille, joiden omilla vanhemmilla on rajalliset mahdollisuudet tukea lasta liikkumaan tai olla mukana lapsen harrastuksessa. Vapaaehtoiset sporttikummit tukevat lapsia ja nuoria, jotta he motivoituvat liikkumaan, harrastamaan ja

saamaan sitä kautta pysyvyyttä, tavoitteita ja turvallisia aikuisia elämäänsä. Sporttikummin ei tarvitse olla valmentaja tai urheilija. Riittää, että omaa liikunnallisen asenteen ja on halukas antamaan aikaansa lapselle

Muuta edellä mainittujen järjestöjen toteuttamaa sosiaalisen tuen toimintaa

Setlementin Tupatoiminta

Poikien Tupia, tiistaisin Tyttöjen Tupia ja torstaisin Moninaisuus meissä -sateenkaarinuorten tupia.

Setlementin Isosisarustoiminta

Isosisarustoiminta on ammatillisesti ohjattua vapaaehtoistoimintaa, jonka tavoitteena on tarjota peruskouluikäiselle lapselle tai nuorelle luotettava aikuinen kaveri tueksi ja iloksi arkeen. Ohjaajat muodostavat Pikkusisarus-Isosisarusparit molempien toiveet ja tarpeet huomioiden ja ovat tukena toiminnan käynnistämisessä sekä aina tarvittaessa toiminnan kuluessa.

Pienryhmät

Joensuun Setlementti järjestää kausittain vaihtuvia ja tietyn teeman ympärille rakentuvia pienryhmiä

Global Friday

Joensuun Setlementti järjestää Global Friday -monikulttuurista kohtaamispaikkatoimintaa. Global Friday:ssa voi tutustua uusiin ihmisiin ja kulttuureihin, ilmaista omaa kulttuuria haluamallaan tavalla tai voi vain nauttia yhdessäolosta. Global Friday on kaikille avointa ja maksutonta toimintaa, jota järjestetään Joensuun Setlementin Tupa-tilassa kevät- ja syyskausilla.

Pelastakaa Lapset Ry:n tukihenkilö on tavallinen, täysi-ikäinen ihminen, joka auttaa ja tukee lapsiperhettä vapaaehtoistyönä. Tukihenkilötoiminta on matalan kynnyksen varhaista tukea, jonka tavoitteena on vahvistaa lapsen ja perheen voimavaroja. Tukihenkilön tarpeen taustalla on usein se, että lapsen ja perheen oma tukiverkosto on pieni.

Pelastakaa lapset ry järjestää koko perheelle vapaa-ajan aktiviteetteja. Myö Yhessä- perhetoiminta on suunnattu erityisesti niille perheille, kenellä on ollut arjen haasteita oman tai perheenjäsenen jaksamisen kanssa. Toiminta sopii myös etävanhemmille. Perheilloissa työntekijä sekä vapaaehtoiset ovat paikalla perheitä varten.

Muiden toimijoiden toteuttamaa sosiaalisen tuen toimintaa

Seurakunnat

Myös seurakunnat järjestävät tapaamispaikkoja perheille. Kirkon lapsi- ja perhetyö ovat tukena perheille jaksamisessa ja jakamassa kasvatustueta. Seurakuntien tarjonta on monipuolista lapsen kasvua ja kehitystä tukevaa sekä kristillisiä arvoja vaalivaa työtä. Kasvatustyö pyrkii vahvistamaan yhteisöllisyyttä ja vertaistukea.

Lähiöotalo

Lähiöotalo tarjoaa lapsiperheille suunnattua toimintaa matalalla kynnyksellä. Lähiöotalo ja Viadia tekevät Rantakylän alueella merkittävää työtä lapsiperheiden arjessa tarjoten matalan kynnyksen kohtaamispaikkaa, tapahtumia ja toimintoja sekä koko perheelle suunnattua liikuntaa Rantakylän alueella.

Miten ystäväperhetoimintaan pääsee mukaan

International House Joensuu jakaa säännöllisesti perheille suunnattuja tapahtumia ja kohtaamispaikkoja omilla viestinnällisillä alustoillaan. Näitä ovat sosiaalisen median puolella Facebook ja Instagram sekä paikan päällä Carelicumissa viestintään tarkoitettut ilmoitustaulut.

International House Joensuun aula sekä kotoutumisohjaajat auttavat löytämään palveluja yksilöllisesti niin paikan päällä kuin sähköpostiyhteydenotoissakin. IHJ tarjoaa tietoja ja neuvontaa asiakasperheilleen mm. aktiviteeteista, harrastustoiminnasta, verkostoista, kielen oppimisen mahdollisuuksista ja kohtaamispaikoista, joissa verkostoituminen on luontevaa ja integroituu elämiseen Pohjois-Karjalassa.

International House Joensuu suunnittelee syksyille 2026 on uutta ryhmätoimintaa Ohjaamolle. Tavoitteena on vahvistaa ulkomailta muuttaneiden uusien joensuulaisten osallisuutta ja tukea kotoutumista arjen tasolla. Ryhmätoiminta on avoin kaikille, niin maahanmuuttajataustaisille kuin kantasuomalaisille Joensuun asukkaille. Toiminnan keskiössä on erilaisten ihmisten kohtaaminen, vuorovaikutus ja uusien verkostojen syntyminen.

International House Joensuu tekee tiivistä yhteistyötä edellä mainittujen ystäväperhetoimintaa järjestävien tahojen kanssa. Pyrimme tiivistämään yhteistyötä jatkuvasti eri toimijoiden kanssa mm. jakamalla tietoa asiakaskohderyhmille suoraan eri viestimien kautta ja tapaamisten yhteydessä.

International House Joensuu toimii yhteistyössä kumppaneiden kanssa myös tiedonvälittäjänä ja yhteensovittajana, jotta perheille suunnattu toiminta olisi mahdollisimman ajankohtaista, saavutettavaa ja selkeää. Yhteistyön avulla vältetään päällekkäistä työtä ja vahvistetaan eri toimijoiden osaamisen näkyvyyttä. Verkostotyön kautta pyritään rakentamaan pysyviä toimintamalleja, jotka tukevat perheitä myös pitkällä aikavälillä. Keskeistä on luottamuksellisten suhteiden rakentaminen sekä perheiden että toimijoiden välillä, mikä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja edistää perheiden juurtumista paikalliseen yhteisöön.

IHJ:n ja muiden toimijoiden yhteiseksi kehittämiskohteeksi on IHJ:ssa tunnistettu viestinnän tehostaminen, jotta kantasuomalaisia osallistuisi ahkerammin edellä mainittuihin vapaaehtoistoimintoihin ja jotta maahan muuttaneiden kynnys osallistua toimintaan alenisi. Toinen IHJ:n tunnistaman kehittämiskohde liittyy tavoitteeseen edistää yhdessä järjestöjen kanssa toiminnan vetovoimaa, vapaaehtoisten rekrytointia, kouluttamista ja palkitsemista.

Valmistelija: työelämän ja kotouttamisen palveluiden päällikkö

Päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

antaa edellä kirjoitetun vastauksen valtuutettu Teija Alasen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 25.05.2026 § 46
1889/00.02.00.03/2025

Ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

antaa edellä kirjoitetun vastauksen valtuutettu Teija Alasen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:

Asiassa käytiin keskustelu, jossa kaksi valtuutettua käytti puheenvuoron.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.